

INFORME DE LA SÍNDICA DE GREUGES DE PALAMÓS (Exp. SGP230028 i SGP230037)

EL PREU DE L'AIGUA D'ÚS DOMÈSTIC PALAMOS

Aquest informe s'elabora a partir de dues queixes rebudes a la Sindicatura en el primer semestre d'aquest any relatives al preu de l'aigua a Palamós. Els dos ciutadans que s'han adreçat a la Sindicatura consideren que el preu final de la factura de l'aigua a Palamós és excessiu en comparació amb altres poblacions. També es tenen en compte els informes sobre aquesta qüestió dels síndics que m'han precedit presentats el 2006 i el 2017, informes que es poden consultar a la web de la Sindicatura.

ACTUACIÓ I CRITERI DELA SÍNDICA.

El subministrament de l'aigua i el clavegueram, a Catalunya, són competència municipal i cada municipi estableix les tarifes i taxes en funció dels costos de gestió, distribució i compra de l'aigua. Això fa que el preu de l'aigua sigui diferent a cada municipi. El cànon l'estableix l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i, segons aquest organisme autonòmic **“és un tribut amb finalitat ecològica sobre l'ús de l'aigua que grava el consum i la contaminació. El seu objectiu és fomentar una utilització més eficient d'aquest bé”**.

Per tant, la factura consta principalment d'aquests tres conceptes:

- **el subministrament**, que inclou una part fixa i una part variable que es divideix en diferents trams segons el consum; hi ha municipis que no estableixen quota fixa però que podríem considerar que queda inclosa dins un cost fix que correspon al consum del primer tram.
- **el clavegueram**, que també es divideix en trams segons l'aigua consumida. Varia per cada municipi però les diferències tenen poca repercussió en el total de la factura.

- **el cànon, que** és divideix en quatre trams de consum d'aigua i és el mateix per a tota Catalunya.

També s'inclouen a la factura altres taxes específiques en relació al subministrament d'aigua com per exemple la conservació de comptador.

Per tal de poder esbrinar si el preu de l'aigua a Palamós és més o menys elevat fem una comparació amb els altres municipis de la comarca del Baix Empordà (BE) de més de 10.000 habitants.

En el quadre següent podem veure els imports mensual per quota fixa, els trams, els m3/mes de cada tram i el cost/m3 de cada tram dels municipis estudiats. A la darrera fila hi incorporem els trams i preus que aplica l'ACA.

Trams o blocs de consum (m3) i preu del bloc (€)									
Municipi	Quota fixa (€)	Tram 1		Tram 2		Tram 3		Tram 4	
		Metres cúbics	Cost (€)	Metres cúbics	Cost (€)	Metres cúbics	Cost (€)	Metres cúbics	Cost (€)
Calonge i Sant Antoni	1,29	10	0,431	10-20	0,680	20-30	1,205	>30	2,228
Castell-Platja d'Aro	2,08/usuari	10	0,647	>10	0,849				
La Bisbal	1,27	10	0,439	10-15	0,522	>15	0,860		
Palafrugell	2,738	0-10	0,423	11-20	0,761	>20	1,271		
Palamós	11,41	0-12	0,171	13-24	0,998	>24	1,523		
Sant Feliu de Guíxols	2,23	7	0,610	8-15	0,777	>15	1,101		
Torroella de Montgrí	1	10	0,543	11-20	0,730	>20	1,080		
ACA (cànon)		0-9 (mínim 6)	0,4936	10-15	1,137	16-18	4,548	>18	4,548

El primer que observem són les importants diferències entre els municipis en l'establiment dels m3 de cada tram i també les diferències no menys importants en el preu per m3 que s'estableix per cada bloc o tram.

Els municipis estudiats facturen una quota fixa que oscil·la entre 1€ a Torroella de Montgrí i 11,41 € a Palamós. En el cas de Platja d'Aro la quota fixa és per usuari, per a la resta de municipis és per comptador. La majoria facturen els m3 establerts en el primer tram, tant si es gasten com si no, llevat de Palamós i Palafrugell que facturen els m3 reals que es gasten. Palafrugell té una quota fixa molt més baixa i el preu per m3 molt més alt que Palamós, que té els m3 del primer tram a un preu considerablement més baix però té una quota fixa que és molt més elevada que a la resta de municipis comparats.

Els altres trams també varien d'un municipi a un altre tant pel que fa als m³ com el cost per m³ de cada tram.

Constatem que cap dels municipis d'aquesta comparativa s'adapta als trams que estableix l'ACA: 9m³ per al primer tram, 10-15 per al segon, 16-18 per al tercer i més de 18 per al quart.

Aquesta variabilitat de criteris comporta diferències importants en el preu del subministrament de cada municipi que queden evidenciades en la publicació que fa l'ACA cada any amb el títol “**el preu de l'aigua per municipi**”. D'aquesta publicació n'extrec els municipis analitzats en aquesta comparativa

Tot i que, dins del subministrament, l'ACA hi inclou les taxes específiques pot ser que a la factura hi hagi algun altre concepte no vinculat al subministrament com en el cas de Palamós, que hi ha el concepte “Projecte canvi de comptadors” que té un import mensual de 0,76€.

Municipi	Subministrament €/m ³	Cànon l'aigua €/m ³	de Clavegueram €/m ³	TOTAL €/m ³	(*)
Calonge i Sant Antoni	0,598	0,654	0,129	1,381	*
Castell-Platja d'Aro	0,971	0,654	0,218	1,843	*
La Bisbal	0,558	0,654	0,180	1,392	*
Palafrugell	0,739	0,654	0,113	1,506	*
Palamós	1,058	0,654	0,178	1,890	*
Sant Feliu de Guíxols	0,960	0,654	0,133	1,747	*
Torroella de Montgrí	0,736	0,654	0,130	1,520	*

- (1) Font: Agència Catalana de l'Aigua (ACA) (tarifes vigents a 01/01/2022 i per un consum de 12 m³/mes

- El preu de subministrament inclou la conservació de comptadors i altres recàrrecs o cànon vinculats al servei (en el cas que el municipi percebi la quota de conservació de comptadors com a concepte diferenciat de la tarifa de subministrament s'ha assenyalat el municipi amb un asterisc "**").

Observem, en aquesta comparativa, que allò que té més repercussió en l'import final de la factura de l'aigua és el que s'inclou en el concepte “subministrament” ja que el cost per m³ d'aquest és molt més elevat que el clavegueram. El cànon és el mateix en tots els casos. I constatem que, dels municipis comparats, Palamós és el que té el cost per m³ més elevat.

Aquest preu més elevat és degut, principalment, al fet que Palamós té una quota fixa molt alta que encareix el consum del primer tram.

Una quota fixa elevada perjudica els consums baixos. Els consums baixos poden ser deguts a habitatges tancats o ocupats una petita part de l'any però també poden ser habitatges ocupats per poques persones o persones que procuren fer un ús més racional del consum

Segons m'informen a la Companyia d'aigües l'any 2022 hi van haver 347 abonats que van tenir un consum anual inferior als 3m³. Això representa un 2,91% del total d'abonats del municipi (11.928).

CONCLUSIONS

- Els usuaris que s'han queixat del preu de l'aigua a Palamós tenen raó quan diuen que és de les més cares del nostre entorn.
- En aquest sentit, i entenent que els usuaris amb baix consum estan penalitzats pel sistema tarifari de Palamós, i especialment per la quota fixa elevada, des de la sindicatura proposo obrir una reflexió sobre la conveniència de modificar aquest concepte ja que una tarifa fixa elevada no incentiva l'estalvi d'aigua (quants menys m³ gastem més car surt el cost del m³ final) i penalitza els abonats que viuen sols o s'esforcen a fer un consum més moderat d'aigua.
- Així mateix, considero que seria més educatiu i incentivador de l'estalvi reduir els m³ del primer tram (en la línia dels trams que fa l'ACA pel cànon) i encarir, si és necessari, el preu dels trams o consums més elevats.
- Seguint la línia de l'ACA amb el cànon de l'aigua, es podria tenir en compte el nombre de residents per habitatge a l'hora d'establir els trams de consum de manera que en resultés un cost més equitatiu.

- La situació actual d'excepcionalitat per la sequera obliga a reflexionar sobre la gestió de l'aigua i les formes d'incentivar-ne l'estalvi per la qual cosa considero que és un bon moment per considerar tot l'exposat.
- Finalment, faig meves les paraules del Síndic David Sagrera que en el seu informe del 2017 deia "aquesta és, en definitiva, una decisió política i no està en mans d'aquest síndic anar més enllà d'obrir la reflexió. Per això trameto el present informe a l'alcaldia i als grups polítics del consistori perquè el tinguin en consideració".

Palamós, 31 d'octubre de 2023